

Απόστολος Πιερρής

Το Spartan Race με Σπαρτιατική Σφραγίδα

Να μερικοί Λακωνικοί αφορισμοί για το Spartan Race.

1/ Η ιδέα να σχεδιάσεις ένα αγώνισμα δρόμου ιδιαίτερης δυσκολίας και να το συνδέσεις με την αρχαία Σπάρτη, είναι κατ' αρχήν καθεαυτή ενδιαφέρουσα. Με καλά συγκροτημένο σύστημα δυσκολιών, απαιτεί από τον αθλητή σύνθεση αντιθετικών χαρακτηριστικών, δύναμης και αντοχής, μυϊκής μάζας και ευλυγισίας, πυκνότητας και ελαφράδας. Έτσι, αναδεικνύει την βέλτιστη δόμηση και κατάσταση του σώματος και αυτό είναι Σπαρτιατικό.

2/ Βέβαια αυτονόητο είναι να μην το παρακάνουμε υπερτονίζοντας την σημασία του συγκεκριμένου εγχειρήματος. Σκεφτείτε ότι το μόνο αντίστοιχο κλασσικό παράδειγμα δρόμου προστιθέμενης δυσκολίας είναι ο οπλίτης δρόμος, όπου έτρεχαν γυμνοί με μεγάλη ασπίδα και επίσης περικεφαλαία και περικνημίδες αρχικά. Αλλά ο αγώνας ετέθη αργά, επί 65^{ης} Ολυμπιάδος, το 520 π.Χ., όταν η Σπάρτη είχε ήδη εισέλθει στο στάδιο πολιτισμικής παρακμής της - γλυπτικής, αγγειογραφικής, ποιητικής, μουσικής, ορχηστικής αθλητικής παρακμής. Ούτε αναγράφεται στις πληροφορίες που διαθέτουμε νικητής οπλιτοδρόμος Σπαρτιάτης ποτέ.

3/ Το νόημα είναι ότι η ακμάζουσα Σπάρτη δεν ασχολείτο με την δυσκολία για την δυσκολία, και συνεπώς όχι με κάθε δυσκολία, αλλά με εκείνη που συνέτεινε στην πραγμάτωση του ιδεώδους της, της τέλεια δηλαδή ανάπτυξης του ανθρώπου, και επιδείκνυε αυτό το «τέλος» της

τελειότητας. Αυτός είναι ο λόγος φερ' ειπείν που δεν χωρίστηκαν ποτέ τα αγωνίσματα του πεντάθλου, πέραν των καθ' εαυτών σημαντικών, σταδίου και πάλης. Προσέξτε επίσης ότι δεν καταγράφεται, από όσο ξέρουμε, Λακεδαιμόνιος νικητής στο παγκράτιο, παρόλο που το άθλημα ετέθη επί 33^{ης} Ολυμπιάδος, το 648 π.Χ. (Πάντως παγκράτιο παιδων προσετέθη μόλις την 145η Ολυμπιάδα, 200 π.Χ.). Χωρίς λοιπόν επίδοση η πόλη στο παγκράτιο, ενώ η Σπάρτη ήταν διαβόητη για την σκληρότητα ωρισμένων δοκιμασιών και αγώνων της νεολαίας της, της διαμαστίγωσης, της κλωπείας, της κρυπτείας, της μάχης των εφήβων στον Πλατανιστά. Αλλά αυτά ήσαν τελετουργικές αποδείξεις της άριστης κατάστασης της νεότητας που η πόλη επεδίωκε. Ο νεαρός Σπαρτιάτης στην τέλεια ώρα της ακμής του ήταν αλύγιστος στην πίεση, ανυποχώρητος στην μάχη, αμετακίνητος στον στόχο του, έτοιμος να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο και την ακραία πρόκληση – ακριβώς λόγω της τελειότητάς του. Όμως η άγρια δυσκολία του παγκρατίου, σαν συνεχής άσκηση και άθληση, δεν ταίριαζε στο Σπαρτιατικό ιδεώδες.

4/ Για να βάλουμε λοιπόν Σπαρτιατική σφραγίδα στο Spartan Race (και προς αυτήν πραγματικά και ουσιαστικά τείνει, και χωρίς αυτήν δεν μας ενδιαφέρει) πρέπει να το εντάξουμε σε πλαίσιο τέτοιο που να βάζει την έμφαση στο Σπαρτιατικό, Δωρικό ιδεώδες. Το όλο να δίνει γνήσιο Σπαρτιατικό νόημα σε κάθε δράση.

5/ Την θεωρητική διακήρυξη για την αληθινή Σπαρτιατικοποίηση του Spartan Race, και όλης της κουλτούρας και λατρείας του Fitness, έδωσα σε μια Σπαρτιατική Διαθήκη που επισυνάπτω, στα Αγγλικά για γενική χρήση (“The Spartan Miracle and the Cult(ure) of Fitness”).

6/ Η πρακτική έκφραση της Σπαρτιατικοποίησης θα εξασφαλίζεται με κατάλληλες παράλληλες εκδηλώσεις που θα καθιστούν ενεργό και εναργές το Δωρικό πνεύμα της Σπάρτης. Μεταξύ αυτών αναφέρω:

α/ διενέργεια αγώνα κλασσικού πεντάθλου, που αποτελεί κατά τους αρχαίους θεωρητικούς της γυμναστικής την ιδανική μείξη βαρέων και κούφων αθλημάτων, (έσχατος στόχος να είναι η διενέργεια επί τέλους αληθινών Ολυμπιακών αγώνων με τα αρχαία αθλήματα και την κλασσική διαδικασία και τρόπο),

β/ αναβίωση των Λεωνιδείων (με μόνο Λακεδαιμόνιους αθλητές, όπως τότε) – και μάλιστα με αφορμή την επέτειο των 2500 χρόνων της μάχης των Θερμοπυλών το 2021,

γ/ αρχαιολογική έκθεση για τον κλασσικό Αθλητισμό και ιδιαίτερα για την γυμναστική αγωγή και αθλητική πρακτική στην Σπάρτη,

δ/ επιστημονικό συμπόσιο για την γυμναστική και μουσική (ποιητική, ορχηστική) παιδεία και κατάσταση στην αρχαϊκή Σπάρτη, και για τον λόγο της αποκλειστικής έμφασης σε αυτές τις καλλιέργειες και τα αντίστοιχα επιτεύγματα,

ε/ κύκλος σεμιναρίων για την αρχαία θεωρία της γυμναστικής και του αθλητισμού, και για τον ρόλο που έπαιζαν στην καθημερινή ζωή και στην ιδεολογία της Σπάρτης κατά την ολοτελή ακμή της,

στ/ έρευνα, συμπόσιο, σεμινάρια για την σχέση γυμναστικής και γλυπτικής μορφολογίας στην Σπάρτη – το «άγαλμα» του Κούρου και η Σπαρτιατική «Σχολή» πλαστικής,

ζ/ έρευνα, συμπόσιο, σεμινάρια για την μορφή και σημασία της Δωρικής μελικής ποίησης

η/ διαγωνισμός λυρικής ποίησης,

θ/ έρευνα, συμπόσιο, σεμινάρια για την Σπαρτιατική ορχηστική

ι/ διαγωνισμός χορού.

7/ Μετά τα δέοντα και αρμόζοντα, πρέπει επίσης να προσεχθούν τα αταίριαστα και ακατάλληλα.

Πολεμικές τέχνες είναι αλλότριες προς την Σπαρτιατική αντίληψη και το Δωρικό πνεύμα. Αφού και το παγκράτιο ακόμη δεν ευδοκίμησε.

Οι Σπαρτιάτες δεν ήσαν λειψοί να πηγαίνουν στην κορυφή του Ταΰγετου για να κάνουν push ups. Δεν άδειαζαν, και δεν μεριμνούσαν, για κινήσεις εντυπωσιασμού, περιφρονούσαν δε το εφήμερο. Στην τελειότητά τους αψηφούσαν και την επιτυχία στον χρόνο – όπως στις Θερμοπύλες. Σκοπός τους ήταν στις διάφορες συγκυρίες να δείξουν πόσο καλοί ήσαν. Σε Λακεδαιμόνιο αθλητή που ηττήθηκε στην πάλη εν Ολυμπία, κάποιος για να τον πειράξει του χτύπησε: «ο ανταγωνιστής, ω

Λάκωνα, ανεδείχθη ισχυρώτερός σου». Και ο Σπαρτιάτης: «όχι βέβαια καλύτερος και δυνατότερος, αλλά απλά καταβλητικώτερος» (επιτηδειότερος να ρίχνει κάτω, ικανός σε αυτό αφού το πέταξε το Σπαρτιατόπουλο κάτω).

Με βρίθουσες παραξενιές και αλλοκοτιές, όπως να προχωράνε γονατιστοί από τον Καιάδα στο Στάδιο, θα γέλαγαν οι Σπαρτιάτες.

Συνήθως τα διάφορα λεγόμενα και εικονιζόμενα περί αρχαίας Σπάρτης είναι άστοχα, αδαή έως βαθειά νυχτωμένα. Παραγωγές είναι ελαφρές, τετριμμένες και παραπλανητικές ή απλοϊκές. Ταινίες σαν τους «300» αποτελούν μνημεία ασχετοσύνης, α-νοησίας και περιγέλωτος ενός αλλότριου πολιτισμικού γίγνεσθαι σε βαθειά παρακμή.

Ασφαλώς αυτά και παρόμοια θα μπορούσαν να ενταχθούν στο πλαίσιο ενός αγωνίσματος ακραίας δυσκολίας και μιας κουλτούρας ιδιαίτερης σκληραγωγίας, υπό την προϋπόθεση ότι η επικρατούσα αρχή είναι κλασσική, το πνεύμα Δωρικό και η σφραγίδα Σπαρτιατική. Και αυτό εξασφαλίζεται με την κατάλληλη εκλογή των δράσεων, όπως προανέφερα.

Η Σπάρτη δεν χρειάζεται διαφήμιση. Όλος ο κόσμος ξέρει ότι ήταν κάτι μεγάλο και σπουδαίο, ακόμη και όταν δεν γνωρίζει τί ακριβώς ήταν αυτό το μοναδικό, ή κατέχεται από εσφαλμένες και αντιφατικές έννοιες περί αυτού. Η έλλειψη και η ευθύνη είναι αποκλειστικά δική μας για την αφάνεια του άξονα του κλασσικού Ελληνισμού. Χρειάζεται μόνο να το δείξουμε ολοκληρωμένα και αξιοπίστα το θαύμα της πόλης για να συναγείρουμε τον τωρινό Σπαρτιάτη και να κερδίσουμε τον ξένο. Αυτό είπα να βάζουμε την αυθεντική σφραγίδα της Δωρικής Σπάρτης σε ότι γίνεται, όχι απλά ανεβάζοντας τον πήχυ για φθηνούς εντυπωσιασμούς, αλλά κατεβάζοντας και «σαρκώνοντας» την ατόφια ιδέα στην σημερινή πραγματικότητά μας. Έτσι μόνο θα μας εμπιστευθούν οι Λακεδαιμόνιοι και θα μας εκτιμήσουν όσοι παίζουν ρόλο έξω.

Η Σπάρτη είναι πληρότητα ουσίας και είναι κάλλος μορφής. Και τα φαινόμενά της απο-καλύπτουν το Είναι, - δεν το κρύβουν, ούτε το παραμορφώνουν, με ψευδεπίγραφους φαντασιασμούς. Και έτσι ανάγκη να είναι και τώρα.

Η Σπάρτη είναι το Όνομα με το φωτεινό ύψος του κλασσικού Ελληνισμού. Δεν είναι να πουλιέται για ετικέτες της περαστικής, φευγαλέας φανφάρας.

Οι κλήροι των Ομοίων του Λυκούργου ήσαν αναπαλλοτρίωτοι, πήγαιναν δε υποχρεωτικά από πατέρα σε γιο. Για προσωπικούς λόγους, ο Έφορος Επιταδεύς, πιθανώς κατά το πρώτες δεκαετίες του 4^{ου} π.Χ. αιώνα, πέρασε μια τροποποίηση στην Λυκούργεια διάταξη, που επέτρεπε πλέον την διάθεση κατά βούληση του κλήρου σε πώληση ή διαθήκη. Τα αποτελέσματα ήσαν καταστροφικά για τον «κόσμο», την Δωρική τάξη, της Σπάρτης. Ανυπολόγιστα ολεθριώτερες θα είναι οι συνέπειες αν διατίθεται και χρησιμοποιείται κατά αλλότρια βούληση το ουσιώδες όνομα της Σπάρτης, χωρίς εμμονή στην σφραγίδα της Δωρικής πνοής της.

www.philosophical-research.org